

از ادارات اولیاد و حال این کابینه اقدام در تأسیس آن نکردند در صورتیکه این یکی از اداراتی بود که باید در تحت نظارت وزارت داخله تأسیس شود و مخارج و بودجه این اداره هم مثل بودجه سایر ادارات پیشنهاد می شود حالا در خصوص این اداره به اندازه ماه یک پیشنهادی شده است و در اینجا کمیسیون بودجه هم یک مبلغی تصویب کرده اند که بوزارت داخله اعتبار داده شود و دیگر آن شش ماه این را نفقه میمید خوب بود که خود وزارت داخله این را تأسیس می کرد آنوقت می دانست که چقدر مخارج دارد آنوقت هم بطوریکه باید بودجه سایر ادارات را بدهد بودجه این را هم داده بود و در جزء آنها می گذاشت تا این که کمیسیون بودجه چطور شده است که از برای شش ماهه همین کرده است خوب بود ملاحظه می کرد ترتیب و مخارج این اداره را و وقت میگرد و جزء بودجه سال گذشته یا آینده که می آمد به مجلس این را قرار می داد ولی علت این که شش ماهه شده است این را به هم می رسد که بودجه شش ماهه به معنی دارد خوب بود به معنی محترم کمیسیون بودجه این را توضیح می فرمودند که علت این چه بوده است .

سلیقه های غیر را - از این که خوب بود وزارت داخله این اداره را ترتیب و تأسیس می کرد و بودجه آنرا هم می داد می کرد این اعتراض به کمیسیون بودجه نیست ولی به هم می رسد به معنی تعیین نه او بتواند تأسیس به معنی قبل از آن که نمی دادند مجلس مالیه او را تصویب می کرد یا می نمود و چطور یک اداره را تصویب می کنند اما این که فرمودند کمیسیون بودجه چرا این را نداشتند تصویب کرده است - دیکر ماهه تصویب کرده است لایحه وزارت داخله را حاج افلا ملاحظه می کردند رفع این اشکال از ایشان می شد که چیزی را در حال بان شده است بواسطه و جریات این امر می توان پس بینی کرد و اگر بواسطه داشته باشد البته وزیر داخله پیشنهاد می تواند بکند این که شش ماهه قراردادیم بجهت این که این مدت را کافی داریم برای این که وزارت داخله درست از کیفیت آن مستحضر می تواند ترتیب و مخارج تحقیقی آنرا پیشنهاد کند اگر دیالین مبلغ کم است و باید وسعت بدهد البته پیشنهاد مجلس میبند و کمیسیون بودجه بهیچوجه از وظیفه خودش خارج نشده است و دلیلش با خود است که میفرمایند فوریت آن تقاضا شده است از یکطرف میفرمایند فوریت آن تقاضا شده از طرف دیگر می خواهید که بودجه آن در ضمن بودجه سه آیه بیاید در صورتیکه معلوم نیست که بودجه اسسال و سال گذشته را باین رودی به مجلس بیاورند و بگذرد حالا بسته است بنظر اکثریت مجلس می خواهند تصویب کنند می خواهند رد کنند .

حاج شیخ اسدالله - بنده عقیده ام این است که این مذاکرانی که می شود راجع باین نیست بجهت اینکه یک اعتباری وزارت داخله خواسته است و اصل روزنامه را هم تصویب کرده ایم که دائر شود این امتیاز معنیش این است که در این مدت مستنجد

مخارج این روزنامه را اگر خرج و دخل وانی شد که بسیار خوب و اگر کسر آمد که آنوقت باز از مجلس اعتبار می خواهند و اگر دخل و خرج او کافی شد بهیچوجه است دیگر وزارت داخله این را نمی کرد فقط چیزیکه بتوانند در اینجا مذاکره کنند در باب حقوق اجزایست که در اینجا نوشته شده است اگر در این باب مذاکره مستقر می شود و الا برای بکیرید که این مطلب بزودی بگذرد .

نایب رئیس - باورقه رای گرفته می شود ۴۴ تومان تا ششماه اعتبار بوزارت داخله داده شود برای اداره کردن روزنامه رسمی هر کس تصویب می کند و در وقت سفید خواهد انداخت و هر کس رد می کند و رقه آبی خواهد انداخت (رای گرفته شد و نتیجه اخذ از راه آقای معاضد الملک موافق صورت ذیل اعلام نمود) .

معاضد الملک - عده حضار ۷۵ رقه سفید ۶۵ رقه آبی یک امتناع ۹ - رد نشده سردار احمد .

تصویب کنندگان : آقای سید محمد رضا - وحید الملک - آقای میرزا ابراهیم قلی - دکتر حمید - میرزا - لسان الحکماء - حسنعلیخان - مستشار الدوله - آقای میرزا محمد صادق - میرزا رفیعی قلیخان - آقای شیخعلی شیرازی - ابراهیم میرزا - رکن الملک - افتخار الواعظین - علی راده - سلیمان میرزا - حاجی عن الملک - اسدالله خان - ممتاز الدوله - آقای محمد بروجرودی - معاضد الملک - ضیاء الملک - محمد هاشم میرزا - حاج آقا - مشیر الدوله - حاج - سید ابراهیم مدنی - منتصر السلطان - حاج معین - الرعايا - منین السلطان - معز الملک - آقا محمد بن حسین - بروجرودی - مشیر حضور - دکتر علیخان - حاجی میرزا رضاخان - آقا سید حسن مدرس - صدر العلماء - فهیم الملک - ارواب کبیر - دهخدا - آقا - شیخ رضا - حاج شیخعلی - آقا شیخ ابراهیم - آقا شیخ محمد - هشت رودی - آقا میرزا ابراهیم خان - حاج شیخ الرئیس - شیعیانی - حاج سید نصر الله - ذکاء الملک - آدینه محمد خان - حاج امام جمعه - منتظر الملک - کاشف معاضد السلطنه - حاج محمد کریم خان - انتظام الحکماء - دکتر حاج - رضاخان - حاج مصدق الملک - دکتر امیر خان - آقا میرزا احمد بهجت - میرزا داود خان - آقا سید جلیل - آقا سید حسین گزازی - آقا سید حسین اردبیلی - حاج وکیل الرعايا .

نایب رئیس - ده دقیقه تنفس است (بعد از تنفس مجدداً جلسه تشکیل شد)

نایب رئیس - چون تنفس یک قدری طول کشید بجهت این بود که نفقون کرده بودم که آقای مؤمن - الملک تشریف بیاورند سوار شده بودند و جای دیگر تشریف بردند حالا شروع به مذاکره می کنیم .

دکتر علیخان - اینجا یک مطلب مهمی بود در باب روزنامه رسمی که بایزورت کمیسیون بودجه رای داده شد چون آن مطلب را کمیسیون معارف خیلی اهمیت می دهد لهذا بنده عرض می کنم اینجا چنانچه ملاحظه فرمود بودید در راپورت کمیسیون معارف یک نظری بوده است و آن این بوده است که روزنامه رسمی یکی از ادارات دولتی باشد و

بهیچوجه بطور مفاطمه داده نشود بجهت اینکه از طرف وزارت علوم آن لایحه به کمیسیون معارف فرستاده شده بود بعضی مراسلات هم کمیسیون معارف رجوع شده بود و بعضی اظهار کرده بودند از مدیران چاپ و غیره که بطور مفاطمه قبول کنند تقریباً به همین طوری که کمیسیون معارف تصویب کرده است و هم بطوریکه اینجا اظهار شد این است که باید خود دولت بدون اینکه یکس مفاطمه بدهد این را اداره کند یعنی خودش روزنامه رسمی را دایر نماید یک مذاکره هم شد در خصوص اینکه ششماهه چرا خواسته شده است برای این که دخل و خرجش همین شود که اگر کسر و کمی دارد بعد تعیین نشود در صورتی که اینطور نیست باید این را در نظر داشت که روزنامه رسمی مثل سایر ادارات دولتی است و در آن بهیچوجه ملاحظه دخلی را نمیتوان کرد این یک خرج انداخت و باید آن خرج را درست بکند و این روزنامه رسمی حتماً باید وضع و اداره شود اعم از اینکه عاید داشته باشد برای دولت یا نداشته باشد و مانند دان محترم ما هیچ باید از این راه منتظر فائده باشند و این را باید در نظر داشته باشند که این خرجی است که تصویب کرده اند و چه عایدی داشته باشد چه نداشته باشد این خرج است و خواهد شد .

نایب رئیس - در مطلب اول که مذاکره کردید باین ترتیب من آن رای باین مطلب هم رای گرفته شده است بجهت اینکه کمیسیون بودجه این اعتبار را تصویب کرده است پیشنهاد وزارت معارف در تحت آن نظر این مبلغ را معین کرده است و آن رای که گرفته شد برای - آن مبلغ در رقه شده است .

(در این موقع راپورت کمیسیون عرایض به معنوی ذیل قرائت گردید) .

چون آقای بهجت العلماء از مخبری کمیسیون عرایض استفاده داده بودند لذا اکثریت آراء ادب التجار به مخبری کمیسیون منتخب شدند (ادب التجار)

نایب رئیس - کمیسیون عرایض روز چهارشنبه ششم ربیع الاولی در تحت ریاست آقای حاج شرح الرئیس با حضور آقای آقا شیخعلی شیرازی و نیر السلطان و شیعیانی و ادب التجار منعقد و تا دو ساعت بغروب مشغول وظایف مؤخره بوده ضمناً عرایض مفصل عیدیه تلگرافی از تبریز و اصفهان و کرمان و ممدان و رشت و قزوین و سایر جاها از انجمن های ایالتی و ولایتی و علماء و تجار و سایر طبقات در خصوص قضایای فقیهه قتل مرحوم صنیع الدوله و صدقات وارده باقی معتمد مافان حکمران اصفهان و قتل عبدالرحیم خان عموز در ایشان رسیده و در بعضی از نقاط اهالی در صدد تعطیل بوده اند علماء و انجمن ها مانع گشته اند استدعای بدل توجه مخصوص در مجازات مرتکبین و قلع ماده آدم کشی را که موجب تزلزل ملک را فراهم می نمایند - درده اند به هیئت مجریه ارجاع داده شد [مخبر ادب التجار]

(ایشان راپورت کمیسیون عرایض و مرخصی به معنوی ذیل قرائت گردید) .

کمیسیون عرایض دو فقره استدعای مرخصی از آقای نجات ۲۵ روز برای اصلاح مزاج و از آقای میرزا یانس یک ماهه برای کار شخصی بهرم فرنک قرائت شد آقای میرزا یانس مدد معاش یک ماهه ایام قیبت را بقیه در عریضه خود صرف نظر نموده اند بعد از مذاکره بواسطه کار زیاد و کمی عده و کلا کمیسیون مرخصی هیچیک را تصویب ننمود بستم برای مجلس است [ادب التجار]

نایب رئیس - در این باب چون باید در مرخصی این دو نفر رای گرفته شود اگر صرفی است به فرماید .

آقا میرزا محمد نجات - بنده استدعای کتم اجازه مرخصی خود را .

نایب رئیس - آقای نجات استدعا کردند مرخصی خودشان را فقط منصرف است به آقای میرزا یانس که تقاضای مرخصی یک ماهه نموده است و حقوق یک ماهه اش را هم تقدیم کرده است کسانی که بایزورت کمیسیون که عدم مرخصی ایشان را تصویب نموده موافقت قیام نمایند (اغلب قیام نمودند و با اکثریت تصویب شد عدم مرخصی ایشان)

نایب رئیس - راپورت کمیسیون هدیه راجع به ثبت استاد شروع می شود روماده ۲۹ وزیر را کمیسیون حذف کرده است یک مرتبه خوانده می شود و بعدش رای گرفته می شود [ماده مزبور به معنوی ذیل قرائت شد] .

ماده ۲۹ - مباشرین ثبت باید دفاتر و مهر خودشان را در جای محکم و محفوظ نمایند .

آقا شیخ ابراهیم زنجانی - این مطلب قانونی نبوده از این جهت حذف شد .

حاج سید ابراهیم - چون خیلی از مطالبی که جزء قانون نیست ولی از برای استحکام کار در آن قانون ذکر می کنند این ماده هم لازم بود ذکر شود ولی عبارتش قانونی نبود خوب است ببیان دیگر که ملا عوض (در جای محفوظی بگذارند) مینوشند که [مهر در اداره باید باشد] و پیش خودشان در خانه باشد همچو عبارت لازم است .

نایب رئیس - رای میگیریم بحذف این ماده که قرائت شد کسانی که موافقت قیام نمایند [با اکثریت حذف شد] .

[ماده ۲۵ - الحاقیه کمیسیون قرائت شد صفحات دفاتر ثبت و تصدیق باید طولش هفت گره و عرضش پنج گره باشد و در هر صفحه ستونی خواهد بود برای اینکه صورتهائی که از ثبت یا موادی که از سند داده میشود ثبت شود عدد سطور را در دفاتر ثبت و تصدیق با سایر تفصیل و زیر عدله با موافقت وزیر مالیه معین و بجای لازم اعلام مینمایند .

نایب رئیس - ملاحظاتی نیست پس رای میگیریم کسانی که ماده ۲۵ را بطوریکه قرائت شد تصویب میفرمایند قیام نمایند [با اکثریت تصویب شد] .

[ماده ۲۶ الحاقیه کمیسیون به معنوی ذیل قرائت گردید] .

ماده ۲۶ - دفاتر فهرست باید تماماً یک اندازه بوده و حاوی پنج ستون مفصله باشد .

ستون اول برای نمره کار گذاران باشد و ستون شمس تجدید میشود .

۲ - برای تاریخ روز ماه سال .

۳ - برای اسم و شهرت و شغل و محل اقامت اشخاصی که سند آنها ثبت میشود و با آنها تصدیق داده میشود .

۴ - برای مضمون ثبت یا تصدیقی که میشود و حقوقی که دریافت میشود .

۵ - برای قبض رسید اشخاصی که سندشان ثبت شده است یا تصدیقی گرفته اند یا ثبت صدی و یا اسواد صدی که با آنها داده شده یا قید اسم و شهرت و شغل قبض دهنده .

حاج شیخعلی خراسانی - آن ماده که رای گرفته شد با دو ماده دیگر که زیاد شده است بنده عقیده ام این است که شور اول است اگر اصل است که محتاج برای نیست اگر ثانی است که مخیر توضیح بدهد .

آقا شیخ ابراهیم زنجانی - در این باب مخیر و غیر مخیر فرق ندارد شور اول است چون چندان جای نظر نیست بنده تقاضا میکنم فوراً رای گرفته شود .

نایب رئیس - رای میگیریم کسانی که با راپورت کمیسیون موافقت قیام نمایند [با اکثریت تصویب شد] .

[ماده ۲۷ الحاقیه کمیسیون - قرائت شد] .

ماده ۲۷ - سایر دفاتر موافق اندازه و اسلوبی ترتیب میشود که وزارت عدلیه معین و نمونه آن را بجای لازم میفرستد دفاتر عادات و اوقاف قوانین محاسبات عمومی با استحضار وزارت مالیه باید مرتب شود .

نایب رئیس - ملاحظاتی اگر هست بفرمایند پس حالا رای میگیریم کسانی که موافقت با این ماده ۲۷ قیام نمایند [با اکثریت تصویب شد] .

[ماده ۲۸ وزیر ۲۸ کمیسیون به معنوی ذیل قرائت شد] .

ماده ۲۸ - پس از انقضای یک سال از تمام دفاتر ثبت مباشرین ثبت مکلفند که آن دفاتر را با منضمات آن بدقت را که ثبت استاد تسلیم و در آخر هر دفتری عدد استادی که در آن ثبت شده معین و امضاء نمایند .

ماده ۲۸ کمیسیون - پس از انقضای یکسال از تمام دفاتر ثبت و فهرست مباشرین مکلف است در آخر هر دفتری عده استادی را که در آن ثبت یا تصدیق شده و همچنین عده اقاماتی را که فهرست شده معین و امضاء نموده دفاتر ثبت و هر دو نسخه دفتر فهرست را بدقت را که ثبت استاد تسلیم نمایند .

فهم الملک - این عبارتش گویا مطلب را نمی فهماند پس از یکسال بعد از انقضای یعنی چه یعنی بعد از یکسال بعد از قبول مباشرت ولی این عبارت این را نمی رساند و حال آنکه در آخر هر سال این

کار را باید بکنند مطلب را بنده دوست نمی فهمم توضیح فرمایند .

آقا شیخ ابراهیم زنجانی - بعد از تمام شدن دفتر ثبت یکسال می ماند در آن محل بعد به مرکز فرستاده می شود این اشکالی ندارد .

نایب رئیس - رای می گیریم بماده ۲۸ کسانی که موافقت قیام نمایند [با اکثریت تصویب شد] .

ماده ۲۹ وزیر روماده ۲۹ کمیسیون به معنوی ذیل قرائت شد] .

[ماده ۳۱ وزیر - مدیر ثبت بصحت قبلی که در آخر دفاتر شده و امضای مباشرین ثبت رسیده رسیدگی نموده پس از امضای صحت آن بدقت را که می دهد .

ماده ۲۹ کمیسیون - مدیر ثبت بصحت قبلی که در آخر دفاتر تسلیم شده بعمل آمده و امضای مباشر ثبت رسیده رسیدگی نموده پس از تصدیق صحت و امضاء دفاتر مزبوره یک نسخه دفتر فهرست را بدقت را که تسلیم و دفتر ثبت را با نسخه دیگر دفتر فهرست بدقت را که کل ارسال می دارد .

آقا شیخ ابراهیم - در آن لایحه وزیر دفترهای فهرست نبود کمیسیون علاوه بآن دفتر ثبت دفتر فهرست را اضافه نموده بعد از آنکه مباشر دفتر ثبت را تمام کرد و دو دفترست را هم تمام کرد و بدقت را که محلی هم داد در آنجا گویا قانون سایر دول هم هست همچنانکه در لایحه وزارت دفتر ثبت در همان محلی هست ادرا نگاه می دارد اداره ثبت هر ولایتی آن ثبت را نگاه می دارد برای اینکه هر وقت محتاج بشوند بآن رجوع بکنند و این در کمیسیون مذاکره شد ولی بنده موافقت ندارم مذاکره شد که دفتر ثبت را باید دفتر فهرست بفرستند از مرکز و یک دفتر فهرست فقط در محل باشد بنده عکس این را صلاح می دانم که یک دفتر فهرست را بفرستند به مرکز دفتر ثبت باید که دفتر فهرست در محل بماند برای اینکه رجوعات و اختلافات بیکه واقع می شود در محل باشد که رجوع کنند دیگر محتاج باین نباشد که رجوع کنند به مرکز ولیکن کمیسیون از بابت احتیاط صلاح ندانست که دفتر ثبت در محله باقی بماند بجهت اینکه مبادا خللی وارد شود و هر کجا طرف حاجت شد از مرکز ضرورت بشود حالا اینجا آقایان نظرشان را بگویند .

حاج آقا - بنده تقاضا میکنم که رای گرفته شود بجهت اینکه این نظری که آقای مخیر فرمودند بآن نظراتی که ما داشتیم در استحکام این مطلب خیلی منافات دارد این ترتیب مثالی استحکام است و شاید شد استحکام اقتضا بکند که ما تمام این دفاتر را در مرکز داشته باشیم برای آن بلادمان فهرست کفایت و خواست بکنم رای گرفته شود .

افتخار الواعظین - بنده برخلاف عقیده حاج آقا عرض میکنم که عقیده ایشان باین اسباب حجت خواهد شد یعنی اگر باشد دفتر ثبت را باید نسخه از دفتر فهرست فرستادند به مرکز کل و در وزارت عدلیه ضبط شد و فقط بکفهرستی در محل باقی باشد هر وقت

۲

برای تحقیق یکسندی خواسته باشند رجوع کنند
ب اداره مباشرت ثبت اسناد که آری این سند ثبت شده است
باخیر و مضمونش و ترتیبش چه شکلی بوده است تغییر
و تبدیلی درست داد شده است یا نشده است هر وقت
چنین حاجات پیش بیاید در عمل رجوع کردند بدقت
فهرست و مقصود حاصل نشد و رفع حاجت نشد رجوع
کنند ب اداره مرکزی یعنی دفتر را که مرکزی تهران
و از اینجا صورت بخواهند این از برای موقع رفع
احتیاج خیلی اسباب زحمت خواهد بود بنده عقیده‌ام
این است که یک نسخه را در خود آن محل بگذارند خیلی
بهرتر خواهد بود.

مشیرالدوله - در این باب در کمیسیون
خیلی ملاحظه شد اول بنابود که دفتر ثبت دوشنبه
باشد و دفتر فهرست هم دو نسخه باشد ولی ملاحظه
کردیم که در بادی امر این اسباب این میشود که اجزاء
زیاد باید نگه داشت و مواجب زیاد باید داد و این از
قره این مملکت خارج است و بعد که از این مسئله
گذشتیم امر دایر میشود مابین دو صورت یا اینکه دفتر
ثبت که یک نسخه میشود با دو نسخه دفتر فهرست و امر
دایر میشود که با دو نسخه دفتر ثبت را در آنجا بگذارند و
دفتر فهرست را بفرستند یا یکسک چنانچه در اینجا نوشته
شده است دیدیم برای استحکام کارمان مقصودی که
ماداشتم برای داشتن دو نسخه بهتر این است که دفتر ثبت
را در مرکز داشته باشیم و اینکه در کمیسیون گفته شد دفتر
ثبت را بر مرکز بفرستند این نظر بود اسنادی که ثبت
میشود و یکسال هم در اداره مباشرت ثبت مانند دیگر
محل احتیاج نشد آنوقت بر مرکز بفرستند در مرکز
از هر نوع تغییر و تبدیلی مصون میماند و این از برای
محفوظ بودن ثبت بهتر خواهد بود این جهت گفته شد
که بایست بر مرکز حالاً که این مسئله مذاکره میشود بهتر
است که دفتر ثبت بیاید بر مرکز البته خودش بهتر است
برای استحکام دفتر ثبت بیاید بر مرکز بجهت آنکه تمام
مطالب اسناد در دفتر ثبت متناوباً و حاشاً و تجلاً تمام
در آن ثبت و ضبط است و البته معلوم است که در دفتر
را که کل سند محفوظ بماند بهتر از این است که یک
خلاصه محفوظ بماند این یک نظر اساسی بود دیگر
اینکه تمام نظرات ما در این بود که استحکام سندات
مردم باشد از این نظر اساسی گذشتیم حالا آمدیم
ب عملی که میگویند طرف ارجاعات واقع میشود و
آنوقت مردم چکار میکنند آنهم در کمیسیون پیش بینی
شده است و کافیت از اینکه هر وقت رجوع بدقت را که
معمولی بکنند آن دفتر فهرست میگوید که این مسئله در
چه تاریخ و در چه محل ثبت شده است و طرف مصالحه
کجا بوده اند و اصلاً اگر مستغنی نکرد و خواستند
ثبت سند را داشته باشند سهل است که یک صورتی از
مرکز بفرستند و در یک هفته یا دو هفته او را بر سر است
است اگر ما میتوانستیم دو دفتر ثبت و دو دفتر فهرست
بداشتیم این بهتر بود که از باب رجوع مطمئن نشوند
ولی چه باید کرد و حالاً امروز باید ملاحظه اوضاع
اقتصادی این مملکت را بکنیم و اجزای زیادی بگیریم
و مواجب زیادی بدهیم و موافق استقامت امروزی
اجزاء نگاه میداریم البته مجبوریم اداراتمان را بطور
نگاه بداریم اگر این دایره انتشار یافت و توسعه پیدا
کرد توانستیم دو دفتر ثبت درست کنیم البته آنوقت
درست خواهیم کرد و بهتر هم هست.

آقا شیخ ابراهیم زنجانی - این دفتر رسمی

ثبت شده و بامضای رسید، دریافت ثبت بیاید و برای تطبیق
یک صورت بگیرند و بفرستند ملاحظه بکنند این استحکام
کثر است از اینکه دفتر ثبت اینجا بماند که گاهی
رجوع کنند در وقت حاجت ثبت برای این است که
در هر محلی در مشاجرات و منازعات با آنجا رجوع بکنند
و اینکه برگشت خواهد کرد باینکه همه جا رجوع
کنند ب طهران در کرمان رجوع بکنند ب طهران چرا
بجهت اینکه سندی که درست آن شخص است ب دفتر
ثبت که بایست که مشتری کیست مطابق است باخیر دفتر
همانست که در مرکز است ولی مطابق کردن آن صورت
یا واقع امر از اینجا تا آنجا خیلی مشکل است و
این را فهرست معین نمی کند تمام تعطیلات در
دفتر ثبت نوشته شده است و آن بعقیده بنده
اشکالش زیاده است حالا دیگر بسته بنظر آقایان
کاشف - عرض بنده تقریباً یک اظهار قانونی
است ولی خیلی مختصر یک دوسریه است که آقایان
مخبرین در ضمن مذاکره از راپورت کمیسیون برضد
آن راپورت اظهاراتی میکنند و آن یک دوسریه است
بنده می بینم و اگر خواسته باشد خودش برضد آن
مذاکره کند بایستی که اجازه خواهد و به نوبه مذاکره
کنند بعقیده بنده این خوب است از طرف کمیسیون
هراعت شود و کسی که با اکثریت کمیسیون باشد
بجهت مخبری و لوموفا هم باشد باید انتخاب بکنند
چون کسیکه مغالط باشد درست نمیتواند مداخله
بکند و مخبر بدون نوبه میتواند اجازه بخواهد برای
دفاع نه اینکه برای اظهار عقیده خودش این را بنده
استدعا میکنم که کمیسیونها این نکته را ملاحظه کنند
آقا شیخ ابراهیم زنجانی - اولاً بنده
دلایلی را که کمیسیون در نظر داشت عرض کردم و
ثانیاً کسیکه یک نظری دارد چطور میتواند بگوید
علاوه بر آن یک قانونی از سر تا پا هزار ماده است در
دوماده آن مخبر را عزل بکنند و یک مخبر دیگر می
آورند که در تمام این مواد مطابق و موافق باشد این
محال است.

در این موقع پیشنهادی از طرف آقای افتخار -
الواعظین قرائت تقریباً باین مضمون که دفتر ثبت کییه
شود نسخه متعدد بردارند.

افتخار الواعظین - آقای مشیرالدوله
نظرشان باین بود که اگر ما دفتر ثبت را دو نسخه
بکنیم یعنی اقارارات و امضات بخواهند در دو نسخه
دفتر ثبت باشد و یکی بر مرکز فرستاده شود یکی هم
در محل بماند این خیلی بهتر خواهد بود و این برای
ضبط ماله صرف نظر کردیم بنده گمان میکنم که
بآسانی میتوانیم رفع این عجز را بنماییم که از آن
دفتر ثبت ما دو نسخه داشته باشیم با تمام مطالب با تمام
سجل یکی در محل و یکی در مرکز داشته باشیم و محتاج
هم نباشیم که اجزای زیادی نگاه بداریم و آن این
است دفتر ثبت پس از آنی که ثبت شد دو کپی چاپی از
او برداشته شود و تمام آنچه در دفتر ثبت ثبت شده عیناً
نقل میشود ب دفتر کپی و از آن دفتر کپی یکی را نگاه
میدارند برای احتیاجات محلی و یکی را بر مرکز می
فرستند که اگر وقتی احتیاجی بهم رسید بآن دفتر
کیه ولایتی رجوع میکنند و در مرکز هم اگر طرف
احتیاج شود آن دفتر کپی ولایتی را بخواهند ب دفتر
ثبت مرکزی مطابق میکنند.

ارباب کیخسرو - اولاً اعتراض دارم با

آقای افتخار الواعظین در صورتیکه مالک سواد را
داریم ایشان لفظ کییه را استعمال میکنند و دیگر این
که میفرمایند سواد بردارند این با هر کسی نمیشود
سواد مرکب علیحده دارد و آن مرکب هم اگر کهنه
بشود نمیشود از روی اوسواد برداشت اگر بنا باشد
یک نسخه از آن دفتر نگاه بدارند و یکی را بفرستند
بر مرکز این سواد لازم دارد و همان دو نسخه نوشتن
است.

حاج آقا - این مطلب چندان مذاکره ندارد
شرحی که آقای مشیرالدوله بیان کردند گمان میکنم
که کافی باشد این چیزی که آقای افتخار الواعظین
فرمودند در صورتی است که یک کورن باشد یک لایحه
را میشود زیر چرخ بیرند و از روی آن کپی بردارند
و بعد از آن شرحی که آقای مشیرالدوله فرمودند
محتاج به مذاکره دیگر نیست خوبست رأی گرفته شود
افتخار الواعظین - بنده برای این که
مذاکره زیاد نشود پیشنهاد خود را استرداد میکنم
(مجدداً قرائت شد).

نایب رئیس - رأی می گیریم کسانی که
ماده ۲۹ را تصویب میکنند قیام نمایند (تصویب شد).
نایب رئیس - باقی شور این لایحه میماند
برای جلسه آتی - خاطر محترم آقایان مسبوق است
برای آنکه در روز یکی از اعضاء محترم مجلس شورای
ملی بواسطه فوت از این مجلس مفقود شده است و
بواسطه این فقید جدید خیلی اسباب تأسف شده
است فردا هم مجلس ترحیم در مسجد سه سالار منعقد
است خواهش میکنم که قبل از ظهور آقایان در این
مجلس ترحیم مرحوم وکیل التجار حاضر شوند و
اظهار تسلیت بپایمانندگان آن مرحوم نمایند.
جلسه آتی روز سه شنبه سه ساعت باغروب
دستور بقیه تجدید تریاک - راپورت کمیسیون بودجه
راجع باعانه مدرسه نقاشی - راپورت کمیسیون معارف
راجع باعزام معصلین بخارجه - اگر وقت باشد بقیه
قانون ثبت اسناد.

ادب التجار - در چند جلسه است که اظهار
و تقاضا شده است که راپورت کمیسیون داخله را در
باب منع احتکار بعد از این مدت در جزء دستور
بگذارند و این اعمال شده است با اینکه مغالطی
نبوده بنده استدعا میکنم جزء دستور آتی گذاشته
شود و قبل از شروع ثبت اسناد گذاشته شود دیگر
در باب بقیه اعضاء کمیسیونها مخصوصاً کمیسیون
تفتیش که خیلی اهمیت دارد و آقای نایب رئیس
مسبقاً که قریب دو ماه پیش از این در باب ماله
مملکت شوالی کرده بودم از مرحوم صنیع الدوله
چون شنیده بودم که پول گرفته بودند آنکه مرحوم
شد بعد از آنهم امروز و فردا شد که وزیر تعیین
شود تا بحال حاضر نشده اند برای جواب سؤال بنده
امروز شنیده ام پول گرفته اند نمی دانم این چیست
موقع سؤال بنده وقتی است که وزیر معرفی شوند و
اوپر داشته شود و تمام آنچه در دفتر ثبت ثبت شده عیناً
نقل میشود ب دفتر کپی و از آن دفتر کپی یکی را نگاه
میدارند برای احتیاجات محلی و یکی را بر مرکز می
فرستند که اگر وقتی احتیاجی بهم رسید بآن دفتر
کیه ولایتی رجوع میکنند و در مرکز هم اگر طرف
احتیاج شود آن دفتر کپی ولایتی را بخواهند ب دفتر
ثبت مرکزی مطابق میکنند.

وقتی ملات می شویم که دو کور گرفته اند و هیچ
معلوم نیست که کجا صرف شده است.
حاج عز الممالک - بنده می خواستم عرض
کنم اعتبارنامه معذل الدوله نماینده سیستان در مجلس
مدنی است خوانده شده جزء دستور شود که در مجلس
تصویب شود.
(مجلس سه ربع از شب گذشته ختم شد)

جلسه ۲۲۲
صورت مشروح روز شنبه ۹ شهر
ربیع الاولی ۱۳۲۹

مجلس دو ساعت و نیم قبل از غروب آفتاب
بریاست آقای مؤمن الملک تشکیل گردید.
رئیس - در این موقع که آقایان نمایندگان
محترم اظهار حسن ظنی نسبت بنده فرمودند و بنده
را باین مقام انتخاب کرده اند باید اظهار تشکر
بکنم عرض میکنم هر چند که بنده خود را لایق
این اظهار حسن ظن نمیدانم ولی چون این اظهار
بیبنده شده است بنده هم باید جدوجهد بکنم و سعی
بکنم که لیاقت این حسن ظن را بهم برسانم که گفته
شود این اظهار بی موقع بوده و در این جا هم لازم
میدانم که عرض بکنم که این از بییهات است که مقام
ریاست یک مقام بی طرفی است و بنده ملتفت این
وظیفه خود هستم و اگر هم مقام ریاست وظیفه اش
بی طرفی نبود بآن ترتیبی که بنده را باین مقام انتخاب
کردند و خیلی متشکر هستم همان ترتیب بیبنده می
فهماند که باید همیشه بی طرف باشم و بیبیهی است
که لفظ بی طرف بآنکه فقط بگویم بی طرف هستم
کافی نیست باید تا وقتی که من روی این صندلی ریاست
نشسته ام اعمال خود را بطوری بکنم که همه آقایان بدانند
که بنده بیبیهی بی طرفی مقصد دیگری ندارم ولی این را
هم بنده عرض می کنم که بی طرفی که راجع بمقام
ریاست است خود رئیس هم البته طوری باید رفتار
بکند که آن بی طرفی را داشته باشد ولی از طرف
آقایان نمایندگان هم باید نسبت باو همراهی شود
یعنی باین ملاحظه که بنده را بچه جوجه داخل هیچگونه
امور نیابستی بخواهند و از بنده هیچچیز متوقع
نباشند که در هیچ امری چه استیضای چه تریب دیگر
مداخله بکنم و از حالا این عرض را میکنم برای آنکه
اگر در یک موقعی یک اظهاری شود بنده رد کردم
اسباب رنجش خاطر آقایان نباشد یک مسئله دیگر
هم باید عرض بکنم و آن مسئله اقتدار و اختیارات
رئیس است اختیارات بنده همان است که در نظامنامه
داخلی قید شده است غیر از آن اختیاراتی ندارم کار
رئیس اجرای مطالبی است که در نظامنامه نوشته
است این بیبیهی است که بنده اگر بخواهم این مطالب
را اجرا بکنم از خودم یک نوبه ندارم نوبه بنده در
دست خود شایست در یک موقعی اگر یک اظهار
اخطاری از طرف بنده که در حقیقت از طرف خود
شماها است یا اگر اظهاری بشود که مطابق نظامنامه
است باید آقایان بامن همراهی بکنند که مدلول
نظامنامه اجرا شود این را من باید عرض بکنم و البته
همه می دانند که مجلس امروز مرکز عموم مملکتی

است تمام مردم توجیهشان بمجلس است اگر خدای
نخواست مجلس ما که سر مشق تمام امور این مملکت
است مرتب نباشد سایر ادارات و سایر امور هم گمان
میکنم که بوضع مجلس نگاه بکنند آنها هم تا
یک درجه امورشان مختل می شود پس ما باید جد
جهد بکنیم که این مجلس را مرتب بکنیم یعنی
موافق موادی که در این نظامنامه نوشته شده است
مراعات بکنیم و تا بحال که الحمد لله مراعات شده
است مقصود بنده این است که همانطوریکه سابق
توجه فرموده اند و تمام مواد نظامنامه را مجری
داشته اند همانطور هم تا وقتی که بنده در این صندلی
نشسته ام باینده هم می بکنند و انشاء الله امور مملکت
منظم شود و در خانه نطق هم بکمطالبی را می خواستم
اخطار بکنم که آقایان نواب رئیس چون در این جا
که همیشه رئیس می نشینند کاری نداشته و ملاحظه اینکه
اگر بعضی اوقات بخواهند نطق بکنند مجبور شوند
بیایند پائین خودشان از بنده تقاضا کردند که میان
آقایان بنشینند و اگر بنده یک وقتی نتوانستم در این
مقام بنشینم هر یک از آنها که مقتضی باشد بجای من
بمقام ریاست بنشینند فقط محض اطلاع عرض شد
صورت جلسه روز سه شنبه را آقای معاضد الملک
قرائت نمودند.
قائمین جلسه قبل
آقای مؤمن الملک - میرزا پانس - مریش
آقا سید محمد باقر ادیب.

رئیس - ملاحظاتی در باب صورت مجلس
نیست (چون اظهاری نشد رئیس صورت مجلس
را امضاء نمود).
رئیس - شروع میکنیم ب لایحه قانونی تعدیل
تریاک در این باب مسبوق میکنم خاطر محترم آقایان
را که تقاضای فوریت شده و یک شور بیشتر نداریم
ولی یک ماه و نیم است تقریباً که این مسئله مطرح
است و چیزی که تقاضای فوریت شده است البته یک
شهر مجلس است و یک ماه و نیم تأخیرش صحیح نیست
و از آقایان خواهش دارم که طوری بکنند که پیش از
این لایحه تأخیر نیفتد.
شروع بشود در لایحه قانونی تعدیل تریاک - شد
ماده دوم - محض جلوگیری از مضار استعمال
شیره سوخته تریاک اولاً در تمام نقاط مملکت کلیه
سوخته تریاک به مأمورین وزارت مالیه تسلیم میشود
که ضبط نمایند و فقط بعنوان حق الزحمه برای هر مثقالی
سه شاهی بکسانی که سوخته را به مأمورین مزبور
تسلیم می نمایند داده می شود و هر گاه کسی از تسلیم
سوخته امتناع نماید و یا معضی بدارد سوخته اوضبط
و با حضور همان شخص مکشف می شود قانیه مأمورین
مزبور در هر نقطه عده واسامی اشخاصی را که
شیره استعمال می کنند باین مقدار شیره که در هر
محل مصرف میشود معین نموده و از سوخته ضبط شده
بقدر ضرورت نقاط مزبوره شیره تهیه کرده و از
هر مثقالی سه عیاسی بآن اشخاص می فروشد و در
آخر سال آنچه باقی بماند با اطلاع وزارت مالیه تلف
خواهند نمود.
رئیس - در این ماده مخالفی نمی بینم پس
باورده رأی خواهیم گرفت.

محمد هاشم میرزا - دوسه مرتبه که این
لایحه در مجلس خوانده شد در این لایحه دو چیز
بود یکیش چطور شد سوخته تریاک تنها نبود سوخته
شیره تریاک هم بوده است چطور شده حذف شده
یا فراموش شده است.
فهم الملک - از ابتداء تا حال سوخته بود
شیره نبود.
محمد هاشم میرزا - عرض میکنم که از
خاطر آقای مخبر محترم رفته است آنوقت که در
این باب مذاکره شد و رجوع به کمیسیون شد و تمام
سوخته ها جزء این موضوع بود و همان مضاری که
در سوخته تریاک منظور است بر سوخته شیره که از
سوخته تریاک گرفته می شود همان مضار منظور است
یعنی مضار بدنی و عقلی و هم منافع رفع مضار از
اشخاص مبتلای بآن هر دو منظور است و سابقاً هم
پیشنهاد شده است آنهم باید زیاد شود بعقیده بنده
اگر هم حذف کردند باید زیاد کنند و اگر دلیلی دارد
آقای مخبر بفرماید.
فهم الملک - اولاً رضی می کنم وقتی که
سوخته گفتند شامل آنهم می شود و ثانیاً این قانون
اساساً برای منع و جلوگیری وضع شده است وقتی که
شیره استعمال نشده و یک سوخته شیره پیدا نمی شود
این سوخته هم شامل میشود
آقا سید حسن مدرس - آن چیزی را که
مستند بیبنده کردند دو نکته اش مغالط است یکی
در باب مدت است یکی از باب آن اشخاص که
این شیره را خریده اند و تجارت کرده اند متضرر
خواهند شد باید برای آن ها هم تسکینی
معین شود.
دکتر علی خان - بنده فقط مخالفتی که
دارم باین خبر و ماده است که می گویند مأمورین
دولت اسامی اشخاصی که مبتلا هستند ثبت می کنند
برای آن ها شیره تهیه میکنند که بآنها داد شود
علاوه بر این که این خیلی اشکال خواهد داشت
برای مأمورین وزارت مالیه و وزارت داخله چنانکه
بنده در کمیسیون عرض کردم این ماده بکسی بی
فایده است و علاوه بر این که عرض شد این ترتیب از
برای این است که جلوگیری از استعمال شیره بشود
و بنده در حضور علماء و از روی صحت ثابت کردم و
ثابت شد که می تواند عوض شیره تریاک استعمال
بکنند در صورتی که نظر کنم چون که نمایندگان این
باشد که آن اشخاص نمایند و اگر نظر نمایندگان حتماً
این باشد که آن کیفی را که در شیره میبرند از
تریاک بیرند این تریاک بدو آنها خواهد خورد
که یک قدری بیشتر باید تریاک بکشند تا این که
آن کیف را که میبرند بیرند و هم باعث حفظ صحت
آنهاست که نباید بیرند در این صورت بنده هیچ
لازم نمیدانم که دولت شیره تهیه بکند برای اینکه
آنها آن کیف را بیرند یک مقدار تریاک معین
بکنند که در ازای شیره بآنها بدهند فقط برای آنکه
نمیرند این نظر برای ما کافی است و همان طور
که عرض کردم با کمال خوبی می توانند تریاک را
استعمال کنند یا خود را کی بامی کنند و بهمان اندازه